

Kulturminner på nett

■ Av Siri Slettvåg

kommende få noe igjen for å stille et kulturminne på sin eiendom til disposisjon for andres opplevelse? Kan eventuelle spesialistoppgaver knyttet til arbeidet begrenses så mye at de er mulig å få gjennomført i et år der mange vil stå i kø for deres kompetanse og tid? Hva kan frivillige gjøre? Kan unge frivillige engasjeres i arbeidet? Ligger forholdene til rette for å greie å opprettholde skjøtselen og vedlikeholde installasjoner over tid?

Selv om kulturminnet som velges ut ikke er automatisk fredet, kan man vurdere å lage og arbeide etter en skjøtselsplan. Planen kan klargjøre målet og veien dit for de mange ulike aktørene som er involvert, slik at det blir mulig å forestille seg hvilke opplevelsrike steder vi kan skape. Dette kan av og til være en utfordring når man ikke ser kulturminnet for bare kratt!

Arkeolog Eva Lindgaard er tilsatt som forskningsassistent ved NTNU – Vitenskapsmuseet. Arkeolog Helle Vangen Stuedal er tilsatt som arkeolog og innholdsutvikler ved Stiklestadmuseene avdeling Stjørdal/Bergkunstmuseet – det magiske berget.

Arbeiderbevegelsens arkiv og bibliotek 100 år

Abeiderbevegelsens arkiv og bibliotek er Norges eldste privatarkiv og arbeiderbevegelsens eldste eksisterende kulturinstitusjon. 14 november markeres jubileet med seminar om privatarkivenes utfordringer og Arbarks betydning for brukerne sine. Arrangementet er gratis. Bindende påmelding til post@arbark.no eller tlf. 23 06 17 58 før 1. november.

Komparativ lokalhistorie – Internasjonalt symposium

Centre for Local history ved Institute of Historical Research i London vil avholde en internasjonal konferanse med fokus på hvilken posisjon lokal- og regionalhistorie har i ulike lands forskningstradisjon. Dette blir den første konferansen i sitt slag. Dersom du er interessert i å delta på seminaret, kan du melde din interesse til william.peck@sas.ac.uk.

Har du en fortelling du ønsker å dele med andre? Vet du om et kulturminne med en spennende historie? Et sted, en gjenstand, en lokal skikk, et underlig fenomen eller noe helt dagligdags?

Digitalt fortalt – kulturminner på nett er en ny tjeneste som skal stimulere til produksjon av engasjerende og utradisjonelle fortellinger knyttet til immaterielle og materielle kulturminner. Digitalt fortalt er ABM-utviklings satsning i Kulturminneåret 2009.

Digitalt fortalt skal bli en ressursbank for produksjon og distribusjon av fortellinger knyttet til kulturminner for hele landet. Tjenesten skal være enkel å ta i bruk og informasjonen skal lett kunne viderebrukes og skreddersys for lokale behov. Løsningen skal også ivareta bevaring av det digitale innholdet over tid.

Målet med satsningen er å stimulere til produksjon av varierte og engasjerende fortellinger knyttet til kulturminner på nett.

En digital fortelling kan være en tekst med illustrasjoner, en video, en lydfil, animasjoner, fotografier eller en netttstilling. Fortellingene kan ta utgangspunkt i ulike typer kilder, både skriftlige og muntlige, i gjenstander og i personlige opplevelser.

ABM-utvikling ønsker at arkiv, bibliotek, museer, frivillige lag og foreninger og andre tar i bruk Digitalt fortalt til å fortelle ukjente, spennende, gripende, triste og morsomme historier om ulike temaer. Resultatet vil kunne bli en omfattende base av fortellinger som viser bredden og variasjonen i begrepene kulturminner og kulturarv.

Digitalt fortalt skal være i bruk utover 2009, slik at innsatsen i Kulturminneåret 2009 blir oppstart for et videre arbeid med dokumentasjon og formidling av kulturminner på nett.

ABM-utvikling vil ta initiativ til at det blir holdt regionale kurs for å ta i bruk tjenesten i løpet av høsten 2008. De regionale kulturnettene og Kulturminneårets kontakter i fylkene og kommunene,

ABM-utvikling

ABM-utvikling – Statens senter for arkiv, bibliotek og museum skal styrke arkiv, bibliotek og museum som aktive og aktuelle samfunnsinstitusjoner. Et av hovedmålene er å utvikle digitale tjenester og bidra til nytenking innen sektorene. www.abm-utvikling.no.

ABM-utvikling og Kulturminneåret arrangerer oppstartseminar for sine fylkeskontakter 13.–14. oktober. De vil etter hvert også arrangere regionale kurs i samarbeid med fylkene.

er sammen med arkiv, bibliotek og museer, sentrale aktører i denne satsningen. For at tjenesten skal kunne fylles med varierte og spennende fortellinger, er det spesielt viktig at historielag og andre lokale aktører bidrar til å produsere innhold og tar tjenesten i bruk. Mer informasjon om satsningen finnes på hjemmesidene til ABM-utvikling og Kulturminneåret 2009.

Siri Slettvåg er seniorrådgiver i ABM-utvikling

Fra billøp i Steinkjer i 2007. Foto: Tom T. Græger.

Løp med oss!

■ Av Tom T. Græger

Dette er invitasjonen fra 47 000 medlemmer i den motorhistoriske bevegelse for Kulturminneåret 2009. Samtidig kan vi godt tenke oss å løpe med andre! En smule forvirret over – men også nysgjerrig på – alt dette pratet om løpetid?

Landsforbundet av Motorhistoriske Kjøretøyklubber (LMK) eies av 128 klubber som har til formål å både bevare og spre kunnskap om motorhistoriske kjøretøy, samt relevante deler av norsk samferdselshistorie. Bare ved å vise kjøretøyene på veiene gir vi medtrafikanter og andre et innblikk i denne historien.

LMK har hvert år mer enn 150 arrangementer over hele Norge som i hovedsak er løp med veterankjøretøy. Andre arrangementer er markeder og utstillinger. Og det er her LMK og klubbene ser for seg et samarbeid med andre kulturbevarende organisasjoner.

Det løpes og stoppes

Arrangementene foregår vanligvis på lørdager eller søndager. Noen strekker seg også over både lørdag og søndag, eventuelt med en sosial del fredag kveld. I alle løp regnes det med idealtid og/eller poengsamling ved ulike konkurranser og

utfordringer underveis i løpet. En eller flere personer har ansvar for disse «postene», der oppgaver gis og utføres på en seriøs, men underholdende måte. Det er normalt mellom 4 og 6 poster per løp, og antall kjøretøy som deltar er gjerne mellom 40 og 100. Det betyr at det er mye aktivitet og mange deltakere og tilskuere både ved start og mål, samt ute på de ulike postene.

LMKs idé er at du og din organisasjon eller forening på en eller flere poster eller deler av start/mål-området kan få utfolde dere med hensyn til innholdet her. De praktiske rammene er greie å forholde seg til, og dere blir enkelt enige med de ulike klubbene om hvordan ting kan ordnes.

Om din lokale organisasjon eller forening har behov for kjøretøy av en bestemt type eller fra en spesiell tidsperiode, så stiller vi gjerne opp med slike dersom de finnes i klubben. De fleste sjåfører har også en anelse om tidsriktig antrekk.

Oppmerksomhet

Vi tenker oss at Kulturminneåret kan bidra til mer oppmerksomhet rundt disse arrangementene. Mediene er allerede flinke til å dekke klubbenes løp, markeder og utstillinger. Tverrkulturelt, lokalt

samarbeid vil nok gi enda mer spalteplass, slik at både virksomhet og budskap kan spres bedre enn vanlig. Mange av klubbene har god erfaring med tverrfaglig samarbeid med for eksempel kystlag og historielag fra før. Så dette er ikke helt upløyd mark.

Finn oss her

Som forberedelse til neste års samarbeid, kan dere gå inn på www.lmk.no og klikke på «Terminliste» for årets arrangementer. Denne vil gi en ide om omfang, geografi og innhold. Ved å klikke på «Medlemsklubber» i menyen, kan dere se hvilken klubb som er i nærheten av din forening eller ditt lokallag. Vær også klar over at svært mange av merkeklubbene, som for eksempel Mercedes-Benz, Tempo, Opel, VW, Volvo- og Fordklubbene m.fl., har organisert seg i lokale avdelinger.

Arrangementene gjentas hvert år til noenlunde samme tid, så det er bare å ringe kontaktpersonen som oppgis for klubben. Ikke vent med det! Og alle klubbene er i løpet av 2008 forberedt på at du ringer.

Dette kan bli arti'!!!

Tom T. Græger er daglig leder for LMK.